

Susanne Hamelink
Groepsleerkracht groep 7
Rekenspecialist
Basisschool de Vlashof

Rekenen kun je leren

Het was een ommezwaai, maar wat ben ik blij dat we hiervoor hebben gekozen!

De rekeninstructie die ik vroeger op de basisschool kreeg, begon veelal met een klein plaatje met twee kleuren. Verwachtingsvol vroeg de leerkracht wat we uit moesten rekenen. Ik had geen flauw idee.

Op mijn 14^e werd ik geïnspireerd door een fantastische docent Engels, om juffrouw te worden. Ik besloot naar de pabo te gaan. Rekenen was nog altijd niet mijn sterkste vak. Ik heb daar flink in moeten investeren en heb me volledig verdiept in het betekenisvol rekenen. Dit betekende veel oefenen en het echt intensief leren begrijpen, zodat je het ook uit kunt leggen. Het is me gelukt.

Toen ik daadwerkelijk voor de klas stond, ben ik nog een tijd onzeker gebleven bij het geven van mijn lessen. Ergens merkte ik dat ik, doordat ik het zelf altijd moeilijk vond, in staat was om een stapje terug te doen voor de leerlingen die het lastig vonden. Daarnaast was het behoorlijk ingewikkeld om al die strategieën waar de leerlingen mee kwamen en die ik - zo had ik geleerd - ook moest bespreken, vlot te doorzien en terug te vertalen naar de groep.

Verhaaltjessommen waren een struikelblok

Sinds 2013 werk ik op Basisschool de Vlashof in Tilburg. We werkten destijds met een andere rekenmethode. De strategieën die we aanleerden tijdens de rekeninstructie beklifden niet. Er heerste bij onze leerlingen veel onzekerheid en leerkrachtafhankelijkheid. Dus besloten we om de methodelessen los te laten en de doelen te clusteren. Enorm veel werk. We merkten dat het beter begrepen werd. We zagen herkenning in de ogen van de leerlingen, maar rekenvaardig waren ze nog niet. Ze hadden ons nog te hard nodig en verhaaltjessommen waren een enorm struikelblok. We bleven zoeken naar of het wel goed genoeg was, wat we deden. Constant analyseren, plannen maken en bijsturen. We wilden zekerheid en meer kansen voor onze leerlingen.

Duidelijke instructie met EDI

In 2017 besloten we onze lessen te gaan aanbieden volgens het Expliciete Directe Instructie model (EDI). Wat een ommezwaai, maar wat ben ik blij dat we hiervoor hebben gekozen! Ik zie actieve leerlingen, leerlingen die samen overleggen, leerlingen die kunnen vertalen wat ze hebben geleerd. We hebben er gewoon zin in als de les begint. Ik neem ze mee en we doen het echt samen. Geen twijfels, dit is wat het is en hier gaan we mee aan de slag. Wat voelt het fijn om de leerlingen een duidelijke instructie te geven en te zien dat ik ze gaandeweg los kan laten, dat ze samen actief bezig zijn met rekenen en dat ze het zelf oppakken.

Waarom wij voor Getal & Ruimte Junior kozen

Het jaar daarna zijn we gestart met de rekenmethode Getal & Ruimte Junior. Na een bezoek aan de NOT en een "Lean & Coffee" met het team, waarbij de zichtzending goed en wel uitgestald lag, was iedereen enthousiast. We vonden het spannend, omdat de leerlijnen van Getal & Ruimte Junior een stuk hoger van niveau zijn dan die van de vorige rekenmethode. Via het opstapprogramma van de methode konden we voor het daaropvolgende schooljaar in het voorjaar al in kaart gaan brengen waar de hiaten zaten en zijn we daarop instructie gaan geven.

Onze ervaringen met Getal & Ruimte Junior

Nu werken we anderhalf jaar met deze methode. Het enthousiasme over het werken met Getal & Ruimte Junior is gebleven. De methode sluit aan bij ons uitgangspunt: het geven van hoogwaardige rekenlessen volgens het EDI-model. EDI neemt de leerlingen mee, de methode neemt de leerlingen mee.

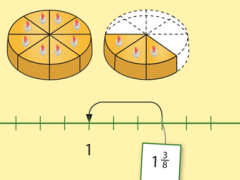
De week begint met voorkennis. Aandacht voor het anker dat de leerlingen nodig hebben om nieuwe stof te gaan leren. Een les wordt besteed aan deze voorkennis. Dit is de voorbereiding. Dan komt de kern: het leerdoel met één duidelijke strategie. Leerlingen hoeven niet te raden, ze kunnen gewoon lekker door: dit is hoe het uitgerekend wordt. Probeer maar samen en kijk: nu doe je het al zelf! De week vervolgt zich met nog een dag kernstof. Het versterken van de strategie. Dit geeft de leerlingen het gevoel van bekwaamheid en geeft ze gelegenheid om de strategie goed eigen te maken. De vierde dag is de toepassingsles.

Er worden 3 stukken opgegeten.
Hoeveel taart blijft over?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
 $1\frac{3}{8} - \frac{3}{8} =$

Stap 3 Wat is het antwoord? 0
 $1\frac{3}{8} - \frac{3}{8} = 1$

Stap 4 Klopt je antwoord?
Van de 11 stukken gaan 3 stukken af.
Er blijven 8 stukken over. Dat is 1 taart.

Over deze les zijn we heel enthousiast; waar we voorheen bezig waren met het oplossen van één verhaaltje, leren we onze leerlingen nu hoe ze aan de hand van het stappenplan alle verhaaltjes op kunnen lossen.

Door hier wekelijks instructie op te geven met als kapstok de reeds aangeleerde strategie en veel aandacht voor de rekenbegrippen - de zogenoemde "klare taal" - leren ze het rekenvraagstuk te doorzien en herkennen. De week wordt afgesloten met een herhaalles waarbij eerder geleerde strategieën aan bod komen: de "Weet je nog"-les. Dit geeft mij als leerkracht ruimte te differentiëren en verlengde instructie, remediering of preteaching aan te bieden.

Omdat ik leerkracht wilde worden, heb ik kunnen voorkomen dat ik rekenen ben gaan vermijden en heb ik me erin vastgebeten. Dankzij de Vlashof, EDI en Getal & Ruimte Junior heb ik helderheid gekregen in het geven van goede en hoogwaardige rekeninstructies. Het geeft me een goed gevoel dat ik de leerlingen op de Vlashof veel rekenkennis, rekenvaardigheid en zelfvertrouwen bij kan brengen.

Susanne Hamelink
 Groepsleerkracht groep 7
 Rekenspecialist
 Basisschool de Vlashof